

**MODULI I TRAJNIMIT FILLESTAR
PËR AGJENCINË KOMBËTARE TË
ARSIMIT PARAUNIVERSITAR**

AKRONIME

AB – Arsimi Bazë

AP – Arsimi parashkollor

DRAP - Drejtoria Rajonale e Arsimit Parauniversitar

AKAP – Agjencia Kombëtare e Arsimit Parauniversitar

ZVAP – Zyra Vendore e Arsimit Parauniversitar

IA – Institucion Arsimor

MAS - Ministria e Arsimit dhe Sportit

NJVV - Njësia e vetëqeverisjes vendore

NJSHPS – Njësia e Shërbimit Psiko-Social

Punonjësit arsimorë të IA - janë drejtori, nëndrejtori, kryemësuesi, mësuesi dhe mësuesi ndihmës

MODULI I TRAJNIMIT FILLESTAR DHE PERIODIK PËR AGJENCINW KOMBËTARE TË ARSIMIT PARAUNIVERSITAR

A. Kuadri ligjor specifik për veprimtarinë inspektuese të Agjencisë Kombëtare të Arsimit Parauniversitar

Agjencia Kombëtare e Arsimit Parauniversitar ka për mision ofrimin dhe sigurimin e shërbimit arsimor cilësor në të gjitha institucionet arsimore të sistemit parauniversitar në Republikën e Shqipërisë, në përputhje me politikën, strategjitë kombëtare dhe kurrikulën arsimi parauniversitar, me qëllim zhvillimin dhe edukimin e plotë e të gjithanshëm të nxënësit, në mënyrë që të përballojë sfidat e të ardhmes.

Qëllimi i modulit

Qëllimi i këtij moduli është aftësimi profesional i inspektorëve, si dhe përfitimi dhe përditësimi i njohurive shtesë sipas fushës së përgjegjësisë të Agjencisë Kombëtare të Arsimit Parauniversitar, duke përmirësuar cilësinë dhe efektivitetin e veprimtarisë inspektuese.

Metodologjia

Leksion teorik i legjislacionit sektorial. Trajtimi i rasteve praktike. Sesione teorike të veçanta do të shoqërohen edhe me sesione praktike, duke ushtruar një procedurë inspektuese (tip) të fushës së veprimtarisë së AKAP- ar.

Kohëzgjatja e modulit: 12 orë (2 ditë)

A.1. ORGANIZIMI DHE FUNKSIONIMI I AKAP

Objektivat e modulit

Qëllimi i krijimit të AKAP.

Mënyra e organizimit.

Funksioni, përgjegjësitë dhe detyrat e AKAP

Baza ligjore:

- VKM nr. 99, datë 27.2.2019, “Për krijimin, mënyrën e organizimit e të funksionimit të Drejtorisë së Përgjithshme të Arsimit Parauniversitar”, ndryshuar me VKM nr. 129, datë 6.3.2024.
- Rregullorja e Brendshme e DPAP, e miratuar me Urdhrin nr. 252, datë 30.4.2019, të Ministrit të Arsimit, Sportit dhe Rinisë.
- Ligji nr. 69/2012 “Për Sistemin Arsimor Parauniversitar në Republikën e Shqipërisë”, ndryshuar edhe me ligjin nr. 99/2024.
- Rregullore për funksionimin e institucioneve arsimore parauniversitare në

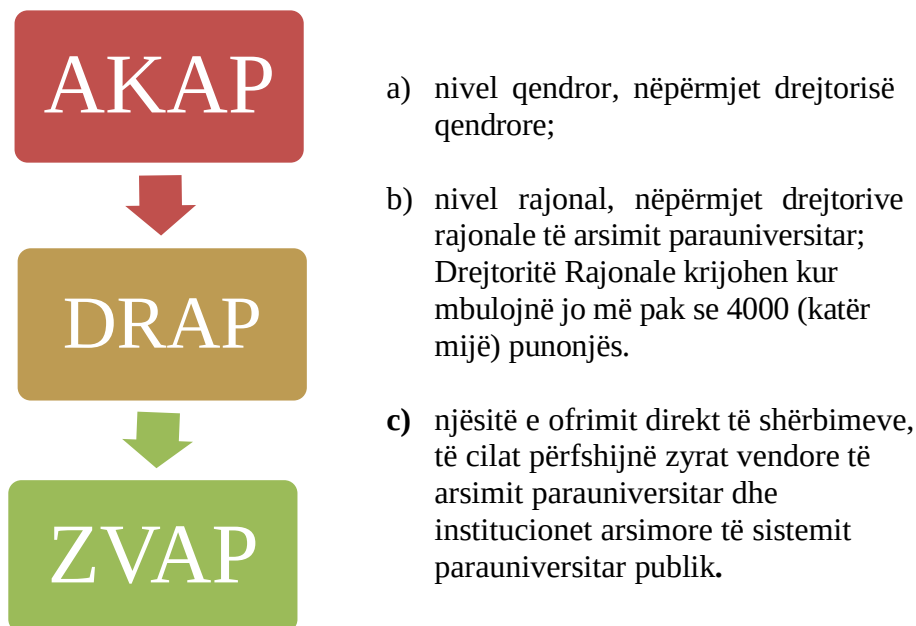
Republikën e Shqipërisë, miratuar me urdhrin nr. 31, datë 28.1.2020.

- Urdhri i Kryeministrit nr. 144, datë 01.08.2024 “Për miratimin e strukturës dhe të organikës së Agjencisë Kombëtare dhe Drejtorive Rajonale të Arsimit Parauniversitar”.

A.1.1. Përgjegjësitë e AKAP-ar:

- b) Të ofrojë shërbim cilësor në sistemin arsimor parauniversitar nëpërmjet monitorimit, vlerësimit dhe inspektimit.
- c) Të organizojë punën për menaxhimin, ndjekjen dhe kontrollin e institucioneve të sistemit arsimor parauniversitar për pajtueshmërinë e veprimtarisë së tyre me aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi.
- d) Të koordinojë administrimin e burimeve njerëzore në sistemin arsimor parauniversitar publik, sipas legjislacionit në fuqi.
- e) Të sigurojë se funksionet e lidhura me planifikimin, zbatimin, kontabilitetin dhe raportimin financiar për institucione publike të arsimit parauniversitar të kryhen në përputhje me legjislacionin në fuqi.
- f) Të vlerësojë përmbushjen e kriterëve të licencimit dhe të ushtrimit të veprimtarisë së institucioneve arsimore private në fushën e arsimit parauniversitar, si dhe t’i propozojë ministrit dënimin administrativ plotësues të pezullimit apo heqjes së licencës për ushtrimin e veprimtarisë.

Mënyra e organizimit

A.1.2 DETYRAT E DREJTORISË QËNDRORE (AKAP)

- a) Bashkërendon zbatimimin e politikave, strategjive të zhvillimit, programeve, kuadrin rregullator dhe kurrikulën në fushën e arsimit parauniversitar nëpërmjet monitorimit, vlerësimit dhe inspektimit.
- b) Analizon dhe përcakton kostot e realizimit të shërbimeve arsimore, duke mbledhur e përpunuar të dhëna nga drejtoritë rajonale, zyrat vendore dhe institucionet arsimore.
- c) Mbështet institucionin përgjegjës për sigurimin e cilësisë në arsimin parauniversitar për zbatimin e dokumenteve kurrikulare, për zhvillimin profesional, për organizimin e kualifikimit të punonjësve arsimorë dhe për mbledhjen e të dhënave statistikore në sistemin e arsimit parauniversitar.
- ç) Në përputhje me analizat e kryera, planifikon organizimin dhe shtrirjen e shërbimit arsimor, programon punën, siguron dhe optimizon burimet për ofrimin e shërbimeve arsimore parauniversitare, si dhe planifikon buxhetin në terma afatshkurtër e afatmesëm për institucionet publike të arsimit parauniversitar.
- d) Siguron mbledhjen, plotësimin, përpunimin dhe shpërndarjen e të dhënave statistikore për institucionet arsimore, sipas udhëzimeve të ministrisë përgjegjëse për arsimin.
- dh) Mbështet ministrinë dhe institucionin përgjegjës për sigurimin e cilësisë në arsimin parauniversitar me të dhëna, ekspertizë teknike dhe propozime në hartimin e politikave të zhvillimit në fushën e arsimit parauniversitar, duke marrë parasysh veçoritë demografike, të terrenit, të zhvillimit ekonomik e të infrastrukturës vendore.
- e) Monitoron përzgjedhjen, shpërndarjen dhe pajisjen e institucioneve arsimore me tekste shkollore.

A.1.3 DETYRAT E DREJTORIVE RAJONALE (DRAP)

Drejtoritë rajonale dhe zyrat vendore të arsimit parauniversitar janë përgjegjëse për funksionimin dhe mbarëvajtjen e institucioneve arsimore brenda juridiksionit të tyre, duke siguruar cilësinë e shërbimit arsimor parauniversitar në nivel rajonal dhe kryejnë këto detyra:

- a) Menaxhojnë, mbikëqyrin, vlerësojnë dhe kontrollojnë institucionet arsimore parauniversitare për pajtueshmërinë e veprimtarisë së tyre me aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi.
- b) Sigurojnë zbatimin e kurrikulës, metodologjive dhe standardeve.
- c) Mbikëqyrin veprimtarinë e përditshme dhe funksionimin e institucioneve arsimore, përmbushjen e detyrave administrative dhe rregullsinë e procesit mësimor.
- ç) Vlerësojnë nevojat dhe problematikat gjatë ofrimit të shërbimit arsimor dhe propozojnë zgjidhjen e tyre.
- d) Ofrojnë ekspertizë teknike në hartimin e metodologjive mësimore, praktikave dhe teknikave që përmirësojnë cilësinë e mësimdhënies.
- dh) Monitorojnë kualifikimet e personelit mësimdhënës për kurrikulën, metodologjitë dhe standardet e përcaktuara nga institucioni përgjegjës.
- e) Garantojnë miradministrimin e burimeve njerëzore për institucionet publike të arsimit

parauniversitar, si dhe shpërndarjen e tyre në varësi të aftësive, kontributit të gjithsecilit dhe parimeve të drejtësisë e meritokracisë.

- e) Garantojnë ngritjen e rrjeteve profesionale të mësuesve, si dhe përhapin praktika e përvoja të suksesshme të mësuesve.
- f) Janë përgjegjëse për rekrutimin e mësuesve nëpërmjet portalit kombëtar “Mësues për Shqipërinë”, ndjekjen e procedurave përkatëse të konkurrimit, përpunimin e analizimin e të dhënave dhe shpalljen e rezultateve.
- g) Garantojnë miradministrimin e burimeve financiare dhe alokimin e tyre, në përputhje me kuadrin ligjor në fuqi dhe nevojat e institucioneve arsimore.
- gj) Organizojnë dhe mbështesin shërbimin psiko-social në institucionet arsimore parauniversitare publike.
- h) Kërkojnë nga njësitë e vetëqeverisjes vendore mirëmbajtjen e infrastrukturës së institucioneve arsimore.
- i) Monitorojnë procedurat për përzgjedhjen, shpërndarjen dhe pajisjen e nxënësve me tekste shkollore.
- j) Mbështesin dhe administrojnë zhvillimin e provimeve dhe vlerësimeve kombëtare dhe ndërkombëtare në arsimin parauniversitar.
- k) Grumbullojnë dhe përpunojnë të dhënat statistikore nga institucionet arsimore nën juridiksionin e tyre.
- l) Vlerësojnë dhe shqyrtojnë kërkesat e ministrisë përgjegjëse për arsimin për përmbushjen e kriterëve infrastrukturorë për hapjen e institucioneve arsimore dhe ushtrimin e veprimtarisë në fushën e arsimit parauniversitar.
- ll) Ofrojnë shërbime ndaj qytetarëve.

2. Drejtoritë rajonale sigurojnë, për zyrat vendore të arsimit që kanë nën juridiksion, asistencë juridike dhe përfaqësimin gjyqësor, si dhe shërbimet financiare e mbështetëse që nuk u janë deleguar zyrave vendore të arsimit nga AKAP.

A.2. Ligji 69/2012 “Për Sistemin Arsimor Parauniversitar në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.

Qëllimi i sistemit arsimor parauniversitar është krijimi i kushteve dhe mundësive që nxënësit të ndërtojnë dhe të zhvillojnë njohuri, shkathtësi, qëndrime dhe vlera që kërkon shoqëria demokratike të zhvillohen në mënyrë të pavarur e të gjithanshme, si dhe të kontribuojnë në ndërtimin dhe mirëqenien vetjake dhe të shoqërisë shqiptare dhe të përballen në mënyrë konstruktive me sfidat e jetës.

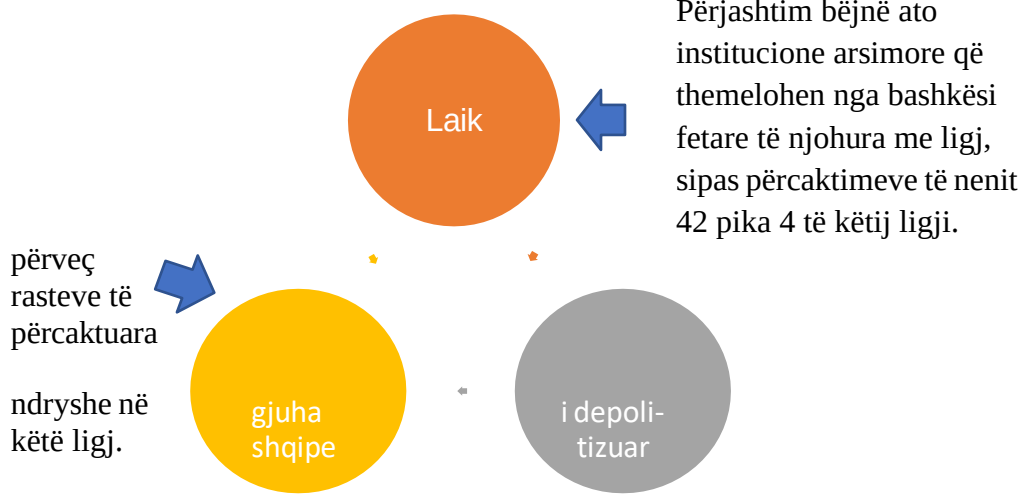
Në Republikën e Shqipërisë garantohet e drejta për arsimimin e shtetasve shqiptarë, të huaj dhe personave pa shtetësi, pa u diskriminuar nga gjinia, raca, ngjyra, etnia, gjuha, orientimi seksual, bindjet politike ose fetare, gjendja ekonomike, mosha, vendbanimi apo për arsye të tjera që përcaktohen në legjislacionin shqiptar.

Në shkollat publike arsimit i detyrueshëm dhe arsimit i mesëm i lartë janë falas.

A.2.1. Parime të përgjithshme

- Në veprimtaritë e institucioneve të sistemit arsimor parauniversitar, interesi i nxënësit është parësor.
- Në sistemin arsimor parauniversitar respektohen, mbrohen dhe promovohen të drejtat e liritë e njeriut në përgjithësi dhe të drejtat e fëmijë në veçanti.
- Në sistemin arsimor parauniversitar nxënësve dhe punonjësve u ofrohen mbrojtje nga çdo formë veprimi ose mosveprimi që mund të shkaktojë diskriminim, dhunë, keqtrajtim ose dëm moral.
- Të zbatohet parimi i gjithëpërfshirjes së nxënësve.
- Çdo nxënësi i sigurohet e drejta për arsim cilësor si dhe shanse të barabarta për arsimin.
- Nxënësve të familjeve në nevojë, nxënësve me aftësi të kufizuara dhe atyre me vështirësi në të nxënë u ofrohet përkujdesje e posaçme, sipas përcaktimeve në këtë ligj.
- Veprimtaria e institucioneve në sistemin arsimor parauniversitar dhe e punonjësve të tyre është transparente dhe e bazuar në llogaridhënie ndaj përfituesve të shërbimit arsimor.
- Në sistemin arsimor parauniversitar garantohet e drejta e nxënësve, e punonjësve arsimorë, e prindërve dhe përfaqësuesve të tyre ligjorë, më poshtë “prindër” për të shprehur pikëpamjet e tyre për cilësinë e shërbimit arsimor dhe për të dëgjuar për këto pikëpamje.
- Sistemi arsimor parauniversitar funksionon mbi bazën e decentralizimit dhe autonomisë së institucioneve arsimore.

A.2.2. Arsimi Parauniversitar

1. Qendrat kulturore të fëmijëve janë të hapura dhe funksionojnë bazuar në VKM përkatëse.
2. Institucionet arsimore në raste të veçanta, ofrojnë arsimin në kushtet e shtëpisë për të gjitha klasat e arsimit bazë ose vetëm për disa prej tyre, me kriteret dhe procedurën të miratuar nga Ministri.
3. Individit i moshës shkollore në institucionet e paraburgimit, apo në institucione të përkujdesjes shoqërore merr shërbim arsimor brenda këtyre institucioneve.

Institucionet arsimore vendore, përgjegjëse për arsimin parauniversitar siguron shërbim psiko-social për nxënësit dhe punonjësit e institucioneve arsimore. Shërbimi psiko-social ofron mbështetje, nëpërmjet psikologëve ose punonjësve socialë për trajtimin e problematikave të rasteve të ndryshme të fëmijëve me nevojë të veçanta psiko sociale, si dhe harton programe parandaluese, sipas nevojave të komunitetit shkollos.

A.2.3. Nivelet e arsimit

Arsimi parashkollor , 3-6 vjeç synon zhvillimin intelektual, shoqëror e fizik të çdo fëmije, me synim përgatitjen për arsimin e detyruar

Arsimi bazë = Arsimit fillor (klasa 1-5) + arsimi i mesëm i ulët (klasa 6-9). Synon zhvillimin intelektual e shoqëror të nxënësit si dhe përgatitjen për arsimin e mesëm të lartë. Arsimi bazë është i detyrueshëm për fëmijë nga 6-16 vjeç me përjashtim të rasteve të parashikuara në këtë ligj.

Arsimi i mesëm i lartë 3 vjeçar lejon nxënës deri në moshën 21 vjeç. Ai synon zhvillimin e mëtejshëm të kompetencave të fituara nga arsimi bazë, thellimin e dijeve në fusha të caktuara si dhe përgatitjen e tyre për tregun e punës.

Llojet e arsimit të mesëm të lartë

Llojet e arsimit të mesëm të lartë janë gjimnazi, arsimi i mesëm profesional dhe arsimi i mesëm i orientuar.

1. Arsimi i mesëm profesional e zhvillon aktivitetin me kohëzgjatje dy- katër vjeçare dhe është i strukturuar në tri nivele kualifikimi.
2. Arsimi i mesëm i orientuar e bën pranimin e nxënësve sipas kriterëve dhe procedurave të përcaktuara me udhëzim të Ministrit.
3. Shkollë me status të veçantë është institucioni arsimor publik parauniversitar, me strukturë organizimi, kurrikul dhe mënyrë financimi të ndryshme nga institucionet arsimore publike parauniversitare. Kriteret e posaçme dhe procedurat për përfitimin e këtij statusi përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Shkolla e bashkuar

Shkolla e bashkuar është institucioni arsimor parauniversitar publik në të cilën përfshihen nxënës nga nivelet arsimore me kodet 1, 2, 3 ose vetëm disa prej tyre. Në këto shkolla mund të përfshihen edhe grupe të arsimit parashkollor. Mësimi në këto shkolla realizohet në një ose disa godina mësimore me vendndodhje të ndryshme.

Krijimi i bordit në institucionin arsimor

Institucioni arsimor ka ngritur bordin e tij të përbërë nga prindër, nxënës, mësues, përfaqësues të qeverisë vendore dhe të komunitetit, i cili kontribuon për mbarëvajtjen e institucionit arsimor dhe i raporton për veprimtarinë e tij këshillit të prindërve të institucionit. Përbërja e bordit, të drejtat, detyrat e tjera dhe mënyra e zgjedhjes së anëtarëve janë bazuar në udhëzimin e ministrit

të Arsimit, Sporteve dhe Rinisë.

Detyrat kryesore të bordit janë:

- a) miraton planin afatmesëm dhe atë vjetor të institucionit;
- b) miraton planin e shpenzimeve të institucionit arsimor për fondet, të cilat sigurohen nga institucioni;
- c) miraton kurrikulën e hartuar nga institucioni arsimor;
- ç) merr pjesë në procedurat e emërimit e të largimit të drejtorit të institucionit arsimor dhe të mësuesit.

Qeveria e nxënësve është një organizëm që mbron dhe promovon të drejtat e nxënësve dhe ndihmon në mbarëvajtjen e shkollës dhe funksionon sipas udhëzimit të ministrit. Kryetari i qeverisë së nxënësve në arsimin e mesëm të lartë zgjidhet nga nxënësit me votë të drejtpërdrejtë dhe të fshehtë. Qeveria e nxënësve përzgjedh mësuesin ndihmës. Në shkollë funksionojnë edhe organizime të tjera të nxënësve, të ngritura për interesat e tyre shkencore, kulturore dhe sportive.

Institucioni arsimor publik hapet/mbyllet me urdhër të ministrit, me propozim të përbashkët të njësisë bazë të vetë qeverisjes vendore dhe institucionit arsimor vendor, përgjegjës për arsimin parauniversitar ndërsa Institucioni arsimor i pakicave kombëtare është ngritur me VKM dhe me propozim të ministrit.

A.2.4. Hapja dhe mbyllja e institucioneve arsimore private

1. Institucioni arsimor privat krijohet dhe funksionon sipas këtij ligji përveç rasteve kur ligji ka formulim të veçantë për institucionet arsimore publike si edhe akteve nënligjore të nxjerra në mënyrë specifike për to.
2. Licencimi i institucionit privat bëhet nëpërmjet institucionit përkatës të licensimit sipas vendimit të ministrit, duke e filluar veprimtarinë e tij vetëm pas marrjes së licencës.
3. Pezullimi dhe revokimi i licencave të institucioneve arsimore private, kryhen nga institucioni përgjegjës për licencimin, me vendim të ministrit. Në rast se institucionit arsimor privat ndërpret veprimtarinë me inisiativën e tij atëherë paraqet kërkesë tek institucioni përgjegjës për licencimin, për revokimin vullnetar të licencës.
4. Institucioni arsimor privat, që zhvillon edhe lëndë fetare, ose është themeluar apo administruar nga bashkësia fetare hapet dhe mbyllet me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e ministrit, mbështetur në kërkesën e përfaqësuesve të bashkësive fetare.

5. Shkollat private, në të cilën mësimi zhvillohet edhe në gjuhë të huaj, ose që lëshon diplomë të huaj apo të ngjashme me të hapen/ mbyllen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e ministrit.

6. Shkollat private e cila zhvillohen lëndë fetare, ose arsimim në gjuhë të huaj, lëndët: gjuhë shqipe dhe letërsi, histori e kombit shqiptar dhe gjeografi e Shqipërisë i zhvillon detyrimisht në gjuhën shqipe.

Parime të përgjithshme dhe llojet e kurrikulës

1. Institucioni arsimor e zhvillon kurrikulën në përputhje me ecurinë e zhvillimit fizik, mendor, shoqëror, etik të nxënësve dhe veçoritë e tyre individuale të të nxënësve.

2. Institucioni arsimor nëpërmjet kurrikulës u mundëson nxënësve zgjedhje individuale, sipas nevojave dhe interesave të tyre.

Vlerësimi i nxënësve

Institucioni arsimor e kryen vlerësimin e nxënësve me qëllim evidentimin e arritjeve të të nxënësve.

- ✓ Vlerësimi i arritjeve të nxënësve në arsimin fillor
- ✓ Provimet kombëtare të arsimit bazë
- ✓ Matura shtetërore

Mbrojtja e të dhënave personale

Institucioni arsimor përdor të dhënat personale vetëm kur personi që ka mbushur moshën tetëmbëdhjetë vjeç jep pëlqimin, apo kur miratimi është dhënë nga prindërit e tij dhe është paraqitur me shkrim. Institucioni arsimor vë në dispozicion të institucioneve të tjera të dhënat personale të personave për raste studimore, vetëm pas miratimit me shkrim të drejtorit të institucionit arsimor, pa zbuluar identitetin e tyre.

7. Institucioni arsimor privat e ndërpret veprimtarinë me iniciativën e vet vetëm në fund të vitit shkollor. Në rast se konstatohen shkelje të kriterëve të licencimit, të përcaktuara në këtë ligj, ministria revokon licencën e institucionit arsimor privat në çdo kohë dhe publikon vendimin për revokimin e licencës në Regjistrin Kombëtar të Licencave, Autorizimeve dhe Lejeve.”

A.2.5. Ushtrimi i veprimtarisë së institucioneve arsimore private pa licencë

Neni 69 i ligjit nr. 69/2012, i ndryshuar.

1. Hapja dhe ushtrimi i veprimtarisë së institucioneve arsimore private pa licencën përkatëse, sipas këtij ligji, përbën kundërvajtje administrative. Kundërvajtësi dënohet me dënim administrativ kryesor gjobë, në vlerën nga 500 000 deri në 1 000 000 lekë, dhe me dënim administrativ plotësues “ndërprerjen e menjëhershme të veprimtarisë”.

2. Vendimi për dënimin e kundërvajtësit, sipas pikës 1 të këtij neni, është në kompetencën e institucionit përgjegjës për ofrimin dhe sigurimin e shërbimit arsimor dhe merret në vend me konstatimin e shkeljes nga inspektori i autorizuar nga institucioni përgjegjës për ofrimin dhe sigurimin e shërbimit arsimor sipas legjislacionit për inspektimin.

A.2.6 Shkelja e kërkesave ligjore nga institucionet arsimore private

Neni 70 i ligjit nr. 69/2012, i ndryshuar.

- ✓ Shkelja e kërkesave ligjore për veprimtarinë e institucioneve arsimore private përbën kundërvajtje administrative, që konstatohet dhe dënohet nga inspektori i autorizuar nga institucioni përgjegjës për ofrimin dhe sigurimin e shërbimit arsimor në arsimin parauniversitar me këto dënime administrative kryesore:
 - ✚ paralajmërim;
 - ✚ gjobë në vlerën nga 10 000 deri në 100 000 lekë.
- ✓ Kur është e nevojshme, inspektori i autorizuar nga institucioni përgjegjës për ofrimin dhe sigurimin e shërbimit arsimor në arsimin parauniversitar vendos që dënimi administrativ kryesor, sipas pikës 1 të këtij neni, të shoqërohet me urdhërimin e subjektit të inspektimit për të korrigjuar shkeljet e konstatuara dhe për të eliminuar pasojat e tyre, duke përcaktuar edhe një afat të arsyeshëm për këtë qëllim.
- ✓ Në rast të konstatimit të shkeljeve të rënda, që përbëjnë mosplotësim të kushteve të licencimit për institucionin arsimor privat, nëse inspektori i autorizuar nga institucioni përgjegjës për ofrimin dhe sigurimin e shërbimit arsimor në arsimin parauniversitar merr vendimin për dënimin e kundërvajtësit, me dënimin kryesor të parashikuar nga shkronja “b” e pikës 1 të këtij neni dhe, nëse është e nevojshme, institucioni përgjegjës për ofrimin dhe sigurimin e shërbimit arsimor propozon dënimin administrativ plotësues të pezullimit apo heqjes së licencës për ushtrimin e veprimtarisë. Vendimi përfundimtar për pezullimin apo heqjen e licencës është në kompetencën e ministrit.
- ✓ Procedura që ndiqet nga inspektori i autorizuar nga institucioni përgjegjës për ofrimin dhe sigurimin e shërbimit arsimor, sipas pikave 1, 2 dhe 3 të këtij neni, rregullohet nga legjislacioni për inspektimin.
- ✓ Institucioni arsimor privat, licenca e të cilit është pezulluar, mund ta fitojë atë për vitin pasardhës shkollor, në qoftë se plotëson kushtet e licencimit.
- ✓ Në rast të pezullimit dhe/ose heqjes së një licence, institucioni arsimor vendor, përgjegjës për arsimin parauniversitar përkatës i vendos nxënësit në institucione të tjera arsimore, publike ose private. Shpenzimet për përfundimin e një viti shkollor, për të gjithë nxënësit e regjistruar në atë shkollë private, përballohen nga garancia bankare e institucionit arsimor privat të mbyllur. Modalitetet e transferimit të nxënësve përcaktohen me udhëzim të ministrit.

A.2.7 Shkelja e kërkesave ligjore nga institucionet arsimore publike

Neni 71 i ligjit nr. 69/2012, i ndryshuar.

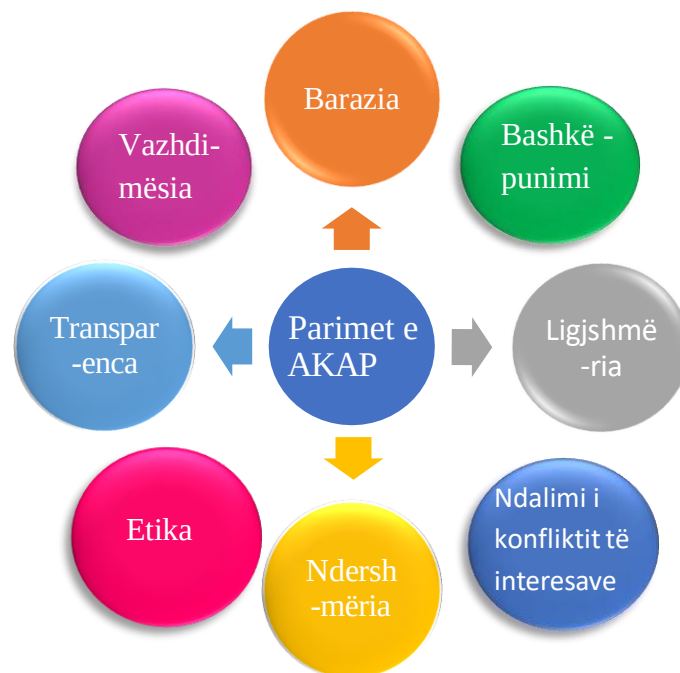
1. Shkelja e kërkesave ligjore për veprimtarinë e institucioneve arsimore publike përbën kundërvajtje administrative nga drejtori i institucionit arsimor publik, që konstatohet dhe dënohet nga inspektori i autorizuar nga institucioni përgjegjës për ofrimin dhe sigurimin e shërbimit

arsimor, sipas legjislacionit për inspektimin me këto dënime administrative kryesore:

- a) paralajmërim;
 - b) gjobë, në vlerën e gjysmës së pagës mujore.
2. Pika 2 e nenit 70 zbatohet edhe në këtë rast.
 3. Përveç zbatimit të dënimit administrativ, sipas pikës 1 të këtij neni, institucioni përgjegjës për ofrimin dhe sigurimin e shërbimit arsimor në arsimin parauniversitar informon për shkeljet e konstatuara edhe institucionin arsimor vendor, përgjegjës për arsimin parauniversitar, përkatëse.

A.3. Rregullorja e Brendshme e DPAP, e miratuar me Urdhrin nr. 252, datë 30.04.2019, të Ministrit të Arsimit Sportit dhe Rinisë. (rregullorja e re është në proces ndryshimi)

Qëllimi i kësaj rregulloreje është të përcaktojë rregullat për organizimin menaxhimin, kompetencat dhe funksionimin e brendshëm të AKAP, DRAP dhe ZVAP

- ✓ Propozon masa sipas gjetjeve të inspektimit dhe kontrollon zbatimin e tyre nga ZVAP-ja dhe nga institucioni arsimor përkatës.
- ✓ Inspekton zbatimin e rregulloreve të Maturës Shtetërore dhe provimeve të arsimit bazë.
- ✓ Monitoron shpërndarjen dhe pajisjen me tekste të nxënësve.
- ✓ Monitoron zbatueshmërinë e akteve normative për regjistrimin e

AKAP organizohet në zbatim të urdhrit të Kryeministrit Nr. 144, datë 01.08.2024, “Për miratimin e strukturës dhe organikës së AKAP dhe Drejtorive Rajonale të Arsimit Parauniversitar”, dhe Drejtoria që merret me inspektimin është:

- **A.3.1. Drejtoria e Administrimit dhe Inspektimit të Shërbimeve Arsimore (AKAP)**
- **Sektori Inspektimit në Institucionet e Arsimit Parauniversitar**

Detyrat e Sektorit të Inspektimit në Institucionet e Arsimit Parauniversitar

- ✓ Inspekton dhe vlerëson, rekomandon dhe nxjerr përfundime veprimtarinë dhe zbatueshmërinë e akteve ligjore nga DRAP, ZVAP dhe institucionet arsimore parauniversitare publike dhe private.
- ✓ Vlerëson në bashkëpunim me DRAP dhe ZVAP cilësinë e shërbimit arsimor që ofrohet nga institucionet arsimore parauniversitare publike dhe private dhe harton raportet e vlerësimit me rekomandimet përkatëse.
- ✓ Propozon masa sipas gjetjeve të inspektimit dhe vlerësimit.

A.4..Rregullore për funksionimin e institucioneve arsimore parauniversitare në Republikën e Shqipërisë, miratuar me urdhrin nr. 31, datë 28.01.2020

Objekti i Rregullores është përcaktimi i rregullave të detyrueshme për zbatim nga institucionet arsimore dhe punonjësit e tyre në sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë, në përputhje me kuadrin ligjor dhe nënligjor në fuqi.

A.4.1. Organizimi i institucioneve arsimore

Arsimi parashkollor

Përfshin kopshtet dhe klasat përgatitore. Kopshti e zhvillon aktivitetin gjatë gjithë vitit kalendarik për çdo grup fëmijësh nga 3-6 vjeç. Klasat përgatitore përfshin fëmijët e moshës 5 vjeç, të cilët nuk kanë frekuentuar kopshtin. duke bërë regjistrimin sipas deklaratës *tip* dhe formatit të përcaktuar në Rregulloren e IA-ve.

Kurrikula

mbështetet në këto dokumente: kornizën kurrikulare të AP, standardet e zhvillimit dhe të të nxënësve për fëmijët 3-6 vjeç dhe programet e arsimit parashkollor për çdo grup-moshë. Plani mësimor vjetor i mësuesit hartohet në bashkëpunim me prindërit e fëmijëve dhe ajo miratohet nga drejtori i IAP-së.

Arsimi Bazë

Përfshin arsimin fillor dhe arsimin e mesëm të ulët. ZVA-ja dhe NJVV-ja bashkëpunojnë për identifikimin dhe regjistrimin e të gjithë fëmijëve të moshës së detyrimit shkollor, sipas akteve ligjore e nënligjore në fuqi. Regjistrimi i fëmijëve bëhet nëpërmjet portalit e-albania, sipas afateve të përcaktuara nga AKAP. ZVA-ja monitoron regjistrimin/transferimin e nxënësve në çdo IA, si dhe njofton DRAP-in. IA-ja publike regjistron nxënësit sipas hartës së mbulimit të territorit, të miratuar nga NJVV-ja.

Kurrikula në arsimin bazë

❖ Kurrikula e arsimit bazë është e organizuar në kurrikul bërthamë dhe kurrikul me zgjedhje. Kurrikula bërthamë është e detyruar dhe e përbashkët për të gjithë nxënësit. Kurrikula me zgjedhje zgjidhet nga shkolla në përputhje me interesat, me nevojat e nxënësve dhe me mundësitë e shkollës.

Arsimi i mesëm i lartë

Regjistrimi në klasën e dhjetë bëhet nëpërmjet portalit e-albania, sipas afateve të përcaktuara nga AKAP. Kanë të drejtë të regjistrohen në klasën e dhjetë të një gjimnazi vetëm nxënësit që u përkasin shkollave të arsimit bazë të zonës së gjimnazit. Në rastet kur drejtori plotëson kapacitetet e institucionit me nxënës jashtë zonës pa miratimin e drejtorit të ZVA-së ndaj drejtorit të IA- së merret masë disiplinore deri në "Largimin nga detyra".

- Kurrikula e gjimnazit është e organizuar në kurrikul bërthamë, kurrikul me zgjedhje dhe kurrikul në bazë shkolle.
- ❖ Kurrikula bërthamë është e detyruar dhe e përbashkët për të gjithë nxënësit.

- ❖ Kurrikula me zgjedhje fokusohet në zgjedhjen e lëndëve/moduleve që nuk zhvillohen në kurrikulën bërthamë.
- ❖ Kurrikula në bazë shkolle nuk është e detyruar.

A.4.2. Vlerësimi i nxënësit në arsimin parauniversitar

- ✓ Vlerësimi i nxënësit në klasat 1-3 bëhet me përshkrim.
- ✓ Vlerësimi i nxënësit për arritjen e kompetencave të fushave/lëndëve të nxënësve në klasat V-XII bëhet me notë dhe realizohet me:
 - a) vlerësimin e vazhduar;
 - b) vlerësimin me test ose me detyrë përmblledhëse;
 - c) vlerësimin e projektit të nxënësit.
- ✓ Mësuesi mban të dhëna gjatë gjithë vitit shkollor për vlerësimin e nxënësit. Vlerësimi i vazhduar, testet/detyrat përmblledhëse dhe projekti i nxënësit ruhen në shkollë dhe janë objekt monitorimi në çdo periudhë të vitit shkollor.

A.4.3. Njësia e Shërbimit Psiko-Social

- ✚ ZVA-ja organizon ngritjen e Njesisë së Shërbimit Psiko-Social (NJSHP) sipas urdhrit për shërbimin psiko-social të miratuar nga ministri.
- ✚ NJSHP, përbëhet nga psikologë dhe punonjës socialë.
- ✚ Numri i psikologëve dhe punonjësve socialë në NJSHP, vendoset sipas urdhrit të ministrit për normat e punonjësve psiko-socialë në IA-të publike.
- ✚ Psikologu/punonjësi social ka si detyra kryesore në institucionin arsimor:

Identifikon, vlerëson, ndihmon, nxënësit me probleme në sjellje dhe vështirësi në të nxënë duke bashkëpunuar me punonjësit arsimorë dhe këto punonjës socialë administrojnë e raportojnë punën e tyre me shkrim gjatë kësaj periudhe.

A.4.4. Punonjësi arsimor, psikologu, punonjësi social, oficeri i sigurisë dhe sekretari

1. Punonjësi arsimor, psikologu, punonjësi social, oficeri i sigurisë dhe sekretari respektojnë Kodin e Etikës së Mësuesit.
2. Në veçanti, punonjësi arsimor, psikologu, punonjësi social, oficeri i sigurisë dhe sekretari e ka të ndaluar:
 - ✚ të ushtrojë dhunë fizike ose psikologjike ndaj nxënësve ose kolegëve;
 - ✚ ta largojë nxënësin nga klasa dhe shkolla për çështje a nevoja vetjake të tij;
 - ✚ të bëjë kurse private me nxënësit e shkollës së tij e të detyrojë nxënësin të blejnë literaturë që nuk përfshihet në tekstet shkollore.

- + të pijë duhan ose pije alkoolike në institucionin arsimor,
 - + të ketë marrëdhënie me para me nxënësit ose personat që ushtrojnë përgjegjësinë prindërore të tyre.
 - + tu deklarojë nxënësve bindjet e tij partiake ose fetare ose ti detyrojë ato të marrin pjesë në këto veprimtari
 - + të përdorë celularin gjatë procesit të mësimi.
3. Në IA-të, publike dhe private, ndalohet propaganda dhe organizimi i veprimtarive: partiake e fetare.
 4. Punonjësit arsimorë, psikologu, punonjësi social, oficeri i sigurisë dhe sekretari i IA-së duhet të mbajnë uniformë gatë qëndrimit në mjediset e institucionit.
 5. Për mungesën në punë, punonjësi arsimor, psikologu, punonjësi social, oficeri i sigurisë dhe sekretari njofton paraprakisht titullarin e tij dhe mungesat e punonjësve arsimorë trajtohen në përputhje me kodin e punës.

Ankimet

1. Punonjësi arsimor, psikologu, punonjësi social, oficeri i sigurisë, sekretari ka të drejtë të ankohe:
 - ✓ Për qëndrimet dhe vendimet ndaj tij;
 - ✓ Për qëndrimet dhe vendimet ndaj një punonjësi tjetër ose ndaj një nxënësi.
2. Ankimi dhe përgjigjet jepen me shkrim brenda afateve të përcaktuara në aktet ligjore e nënligjore.
3. Ankimi nis nga niveli më i ulët institucional dhe vazhdon i përshkallëzuar, duke kaluar në nivelet më të larta.
4. Në komisionet e ankimeve nuk merr pjesë anëtari në konflikt interesi me ankuesin.

A.4.5. Plani afatmesëm dhe vjetor i shkollës

Plani afatmesëm i institucionit arsimor

Plani afatmesëm i IA-se hartohet për katër vite shkollë.

2. Drejtori i IA-se, në fillim të një viti të caktuar shkollor, ngre grupin qendror të punës për hartimin e planit afatmesëm,
3. Grupi qendror:
harton draftin e planit afatmesëm dhe organizon diskutimin e tij me grupet e punës që ngrihen
4. Ky plan paraqitet përpara bordit të institucionit jo më vonë se data 15 prill e një viti shkollor për miratim dhe pas miratimit, nënshkruhet nga drejtori dhe kryetari i bordit.
5. Drafti i nënshkruar i paraqitet për miratim titullarit të ZVA-së jo më vonë se data 30 prill e atij viti shkollor
6. Për monitorimin e këtij plani ngrihet grupi i posaçëm prej 3 anëtarësh i cili raporton një herë në 6 muaj për ecurinë e zbatimit të planit te drejtori i shkollës dhe një herë në vit te bordi.

Plani vjetor i institucionit arsimor

Plani vjetor i IA-së, bazohet në planin afatmesëm të institucionit dhe në arritjet e vitit shkollor të mëparshëm. Plani vjetor hartohet dhe zbatohet nga grupe pune. Plani vjetor ka këto rubrika: Procedura e hartimit të planit, analiza e gjendjes, synimi, objektivi (objektivat), veprimtaritë për realizimin e objektivit (objektivave), veprimtaritë për vëzhgimin e zbatimit të planit vjetor, buxheti (nëse ka nevojë për buxhet).

Rubrikat e planit afatmesëm

Plani afatmesëm i IA-së mbështetet në planin afatmesëm të ZVA-së dhe në strategjitë kombëtare për arsimin.

Planit afatmesëm i IA-së ka këto rubrika: Misioni, vizioni, analiza e gjendjes, përparësitë, veprimtaritë kryesore për realizim e përparësive, produkti ose treguesit e arritjeve dhe buxheti i përafërt.

Analiza e gjendjes së planit vjetor të institucionit arsimor

Analiza e gjendjes për vitin e kaluar mësimor përmban këta tregues:

1. Ndjekja e IA-si (përqindja e braktisjes së shkollës, përqindja e mungesave vjetore e të gjithë nxënësve kundrejt të gjitha orëve mësimore);
2. Aspekti social;
3. Rezultatet e nxënësve;
4. Treguesit për institucionet arsimore të suksesshme në nivel ZVA-je;
5. Etika dhe Sjellja;
6. Arritjet në testimet kombëtare dhe ndërkombëtare;
7. Mësuesit: përqindja e orëve mësimore të munguara nga mësuesit kundrejt të gjitha orëve mësimore, numri i krediteve të punonjësve arsimorë;
8. Pjesëmarrja në projekte, në olimpiada, konkurse, gara;
9. Qëndrimi i nxënësve ndaj cilësisë së shërbimit arsimor të ofruar nga IA-ja.

A.4.6. Vlerësimi i brendshëm i institucionit arsimor

Vlerësimi i brendshëm i IA-së ka për qëllim përmirësimin e cilësisë së shërbimit arsimor të ofruar nga ana e tij, nëpërmjet analizës dhe reflektimit për arritjet dhe mundësitë për përmirësime.

- ✓ Vlerësimi i brendshëm:
 - a) përfshin të gjithë punonjësit arsimorë të institucionit, psikologun, punonjësin social, oficerin e sigurisë dhe sekretarin;
 - b) kryhet çdo vit;
 - c) mbulon të gjitha fushat, përfshin monitorimin dhe vlerësimin e IA-së.
- ✓ Vlerësimi i brendshëm kryhet në nivel individual (drejtori, nëndrejtori, mësuesi) dhe në nivel organizmash të IA-së (drejtoria, këshilli i mësuesve, ekipi lëndor).
- ✓ Secili drejtues, mësues, organizëm kryesor i IA-së kryen vetëvlerësimin e tij duke përdorur fusha, tregues, përshkrues praktikë, të njëjtë/a me ata/o të vlerësimit të jashtëm.
- ✓ Vlerësimi i brendshëm realizohet nga një grup qendror, i cili përbëhet nga anëtarët e drejtorisë së shkollës dhe kryetarët e ekipeve lëndore. Drejtori i institucionit, në planifikim dhe gjatë procesit të vetëvlerësimit është vetëm koordinator, mbështetës, monitorues që ndjek hap pas hapi gjithë procesin, pa ndërhyrë asnjëherë me autoritetin e tij zyrtar.
- ✓ Vlerësimet individuale të organizmave dhe të IA-së janë objekte monitorimi dhe vlerësimi.

A.4.7. Llojet e masave disiplinore ndaj nxënësit

Masat disiplinore ndahen në masa disiplinore të lehta dhe masa disiplinore të rënda.

Masat disiplinore të lehta jepen nga mësuesi dhe kanë karakter joformal dhe nuk shënohen në karakteristikë, në dosjen individuale të nxënësit apo në regjistër.

Në masat disiplinore të lehta përfshihen:

shënim në fletore për cilin nënshkruhet nga personat që ushtrojnë përgjegjësinë prindërore; ndjesë përpara klasë;

- dhënia e detyrave shtesë realizohen nën vëzhgimin e mësuesit;
- mbajtja përtej orëve të mësimit;

Masat disiplinore të rënda kanë karakter administrativ dhe shënohen në karakteristikën e nxënësit dhe në dosjen e tij personale.

Masat disiplinore të rënda jepen nga komisioni i disiplinës.

Në masat disiplinore të rënda përfshihen:

- ✚ Paralajmërim për ulje të notës në sjellje realizohet me shkrim nga komisioni i disiplinës;
- ✚ Vendimi "Ulje e notës në sjellje" jepet vetëm për nxënësit e arsimit të mesëm të ulët dhe të arsimit të mesëm të lartë dhe është pjesë e dosjes personale të nxënësit;
- ✚ Kontribut në shërbim të institucionit arsimor apo komunitetit. është pjesë e dosjes personale.

Rastet e konstatimit të shkeljeve për drejtorët e institucionit arsimor

Komisioni i disiplinës në DRAP vendos masën disiplinore për drejtorin e institucionit, kur konstaton:

- ❖ shkelje të dispozitave ligjore e akteve të tjera nënligjore dhe të Rregullores;
- ❖ shkelje të etikës e të sjelljes në institucion;
- ❖ moskryerje të detyrave, sipas përshkrimit të punës;
- ❖ përsëritje të rezultateve të ulëta të shkollës në provimet kombëtare.

Masat që komisioni i disiplinës vendos për **drejtorët**, janë:

- ❖ qortim;
- ❖ vërejtje;
- ❖ paralajmërim për largim nga puna;

✓ Në rastet kur është ushtruar dhunë ndaj nxënësve ose punonjësve të institucionit dhe këto veprime janë të provuara, jepet masë disiplinore "*Largim nga detyra*".

Masat që komisioni i disiplinës vendos për **nëndrejtorët dhe mësuesit** janë:

- ❖ qortim;
- ❖ vërejtje;
- ❖ paralajmërim për largim nga puna;
- ❖ largim nga puna.

Rastet e konstatimit të shkeljeve për nëndrejtorin dhe mësuesit

Komisioni i disiplinës i IA-se jep masën disiplinore për mësuesin ose nëndrejtorin kur:

- ❖ konstaton shkelje të legjislacionit në fuqi, të kësaj rregulloreje ose të rregullores brendshme të institucionit;
- ❖ konstaton shkelje të dispozitave të Kodit të Etikës e të sjelljes në institucion;
- ❖ konstaton rezultate fiktive të përsëritura të nxënësve, të verifikuara në mënyrë objektive, nëpërmjet testeve të drejtorisë së institucionit ose të DRAP-se apo rezultateve në provimet kombëtare;
- ❖ kur drejtori i shkollës konstaton se nëndrejtori nuk kryen detyrat e tij sipas përshkrimit të tij të punës.